

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3646/2557

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้แทน โจทก์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง ห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่การไฟฟ้าและก่อสร้าง กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 287, ป.วิ.พ. มาตรา 289, ป.วิ.พ. มาตรา 290

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองและเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 4 ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.1148/2552 ของศาลชั้นต้น ผู้ร้องยอมทรงไว้ซึ่งสิทธิในอันที่จะขอให้บังคับเหนือทรัพย์สินจำนองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287, 289 และขอเฉลี่ยทรัพย์สินในฐานะเจ้าหนี้สามัญตาม ป.วิ.พ. มาตรา 290 ได้ด้วย ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จากเงินขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 ตามคำร้องลงวันที่ 7 มกราคม 2553 แม้ผู้ร้องอ้างถึงมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.1148/2552 ของศาลชั้นต้น แต่ตามคำร้องคงเป็นเรื่องที่ผู้ร้องขอรับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่นโดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนองเท่านั้น และไม่อาจที่จะให้ถือว่าเป็นการที่ผู้ร้องได้ขอเฉลี่ยทรัพย์สินให้แก่ผู้ร้องในฐานะเจ้าหนี้สามัญอีกฐานะหนึ่งมาพร้อมกันด้วยได้ เพราะการใช้สิทธิในการขอรับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่นโดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนองและการขอเฉลี่ยทรัพย์สินมีเงื่อนไขและองค์ประกอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แตกต่างกัน โดยเฉพาะเงื่อนไขของการขอเฉลี่ยทรัพย์สินที่ผู้ยื่นคำขอต้องไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ก็ไม่ปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยที่ 4 ยิ่งกว่านั้น คำสั่งศาลชั้นต้นชัดเจนว่าเป็นการอนุญาตให้ผู้ร้องรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่นโดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนอง โดยมีได้มีถ้อยคำใดในอันที่จะให้แปลว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าเฉลี่ยทรัพย์สินในฐานะเจ้าหนี้สามัญอีกฐานะหนึ่งด้วยได้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิเข้าเฉลี่ยทรัพย์สินในฐานะเจ้าหนี้สามัญ

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาศาลฎีกาตามสัญญาประนีประนอมยอมความให้จำเลยทั้งสี่ชำระเงิน 7,054,183.61 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเดือนละไม่น้อยกว่า 50,000 บาท และจะชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกรกฎาคม 2552 หากผิดนัดให้ยึดทรัพย์สินจำนองและทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ ครั้นจำเลยทั้งสี่ผิดนัดโจทก์บังคับคดีโดยนำยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ 4 ซึ่งจดทะเบียนจำนองไว้แก่ผู้ร้องเป็นจำนวนเงิน 400,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 14.50 ต่อปี ออกขายทอดตลาด ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เอาเงินจากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 พร้อมสิ่งปลูกสร้างชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่ผู้ร้องก่อนเจ้าหนี้อื่น หากโจทก์สละสิทธิในการบังคับคดี ผู้ร้องขอสวมสิทธิในการบังคับคดีต่อไป ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่น วันที่ 4 มิถุนายน 2554 เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 ในราคา 1,005,000 บาท และจัดทำบัญชีแสดงรายการรับ - จ่ายเงิน ครั้งที่ 3 ซึ่งผู้ร้องจะได้รับชำระหนี้ตามสัญญาจำนอง

400,000 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความ 15,937 บาท และดอกเบี้ยนับตั้งแต่วันที่ 24 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2554 จำนวน 108,212.40 บาท รวมเป็นเงิน 524,149.40 บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านบัญชีแสดงรายการรับ - จ่ายเงิน ครั้งที่ 3 ศาลชั้นต้นได้ส่วนแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องพึงได้รับชำระหนี้จากเงินขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 เพียงใด ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้ร้องนำมูลหนี้ตามคำพิพากษามายอมในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.1148/2552 ของศาลชั้นต้น มาขอรับชำระหนี้ การที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้ร้องรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่น ย่อมถือได้ว่าผู้ร้องมีสิทธิรับชำระหนี้ทั้งในฐานะเจ้าหนี้สามัญและบุริมสิทธิจำนอง โดยผู้ร้องไม่จำต้องยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 290 นั้น เห็นว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองและเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 4 ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.1148/2552 ของศาลชั้นต้น ผู้ร้องยอมทรงไว้ซึ่งสิทธิในอันที่จะขอให้บังคับเหนือทรัพย์สินจำนองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287, 289 และขอเฉลี่ยทรัพย์ในฐานะเจ้าหนี้สามัญ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 290 ได้ด้วย ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จากเงินขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 73911 ตามคำร้องลงวันที่ 7 มกราคม 2553 แม้ผู้ร้องอ้างถึงมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.1148/2552 ของศาลชั้นต้น แต่ตามคำร้องคงเป็นเรื่องที่ผู้ร้องขอรับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น โดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนองเท่านั้น และไม่อาจที่จะให้ถือว่าเป็นการที่ผู้ร้องได้ขอเฉลี่ยทรัพย์ให้แก่ผู้ร้องในฐานะเจ้าหนี้สามัญ อีกฐานะหนึ่งมาพร้อมกันด้วยได้ เพราะการใช้สิทธิในการขอรับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น โดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนองและการขอเฉลี่ยทรัพย์มีเงื่อนไขและองค์ประกอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แตกต่างกัน โดยเฉพาะเงื่อนไขของการขอเฉลี่ยทรัพย์ที่ผู้ยื่นคำขอต้องไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ก็ไม่ปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยที่ 4 ยิ่งกว่านั้น คำสั่งศาลชั้นต้นยังชัดเจนว่าเป็นการอนุญาตให้ผู้ร้องรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่นโดยอาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิจำนอง โดยมีได้มีถ้อยคำใดในอันที่จะให้แปลว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าเฉลี่ยทรัพย์ในฐานะเจ้าหนี้สามัญอีกฐานะหนึ่งด้วยได้เลย ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิเข้าเฉลี่ยทรัพย์ในฐานะเจ้าหนี้สามัญ ดังนี้ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีแสดงรายการรับ - จ่ายเงิน ครั้งที่ 3 ให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้ตามสัญญาจำนอง ดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับจำนอง รวมเป็นเงิน 524,149.40 บาท ครบถ้วนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 จึงเป็นไปโดยชอบ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาประเด็นอื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ธีระพงศ์ จิระภาค · อมรรัตน์ เลิศไพรวัง · ประมวลญ รักศิลธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3646/2557>